

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

LIKOVNA TEORIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 17. junij 2005

SPLOŠNA MATURA

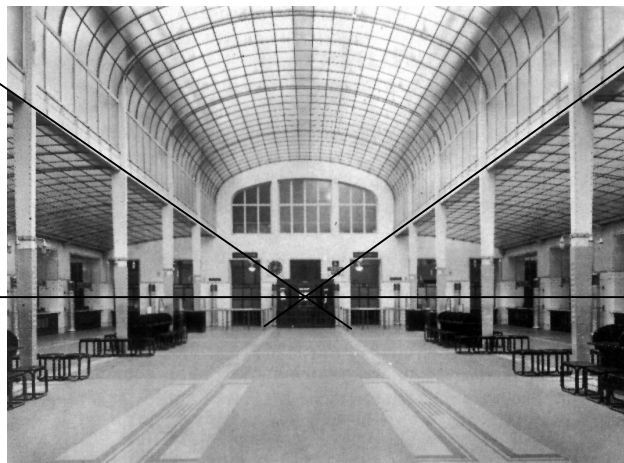
Izpitna pola 1**1. VPRAŠANJE**

1. Skupaj 2 točki, za vsak pravilen odgovor 1 točka. (1a posnemanje, 1b/b – Platon)
2. Skupaj 2 točki, za vsak pravilen odgovor 1 točka. (2a Poliklet, 2b/b – Vitruvius)
3. Skupaj 2 točki, za vsak pravilen odgovor 1 točka. (3a Brunelleschi, 3b/b)
4. Skupaj 2 točki za 4. del odgovora. (Imenuje najmanj dva avtorja: Albertti, Leonardo da Vinci, Palladio, Pierro de la Francesca, Duerer, ...).
5. Skupaj 2 točki za 5. del odgovora. (Imenuje najmanj dva avtorja: Kandinsky, Klee, Butina, Itten, Courbisier, ...).

Za celotno vprašanje skupaj največ 10 točk.

2. VPRAŠANJE

1. Odgovor je razviden iz slikovnega gradiva. Za pravilno pozicijo horizonta dobi kandidat 2 točki, za pravilno pozicijo očišča 2 točki, skupaj 4 točke.

2. To je centralna perspektiva (z enimi bežiščem, v tem primeru kar očiščem). Odgovor se vrednoti z 1 točko, središčna, linearna enobežiščna, frontalna.
 3. Drugi tu zastopani prostorski ključi so: oddaljenost od spodnjega roba slikovne ploskve, pomanjševanje velikosti oblik, zgoščanje teksture in delno prekrivanje oblik. Za 1 točko mora kandidat navesti dva prostorska ključa, za 2 točki štiri prostorske ključne, svetlobni gradient, detail, gradient razdalje, ostrina.
 4. A) V slikovni ploskvi L mora biti horizont nizko (lahko je tudi pod spodnjim robom slikovne ploskve). Predmet je lahko predstavljen na več različnih, vendar delno podobnih načinov. Npr. upodobljen je lahko tako, da se poleg spodnje ploskve kvadra vidi vsaj ena njegova navpična ploskev; tako, da se vidita poleg spodnje ploskve dve navpični ploskvi kvadra; ali tako, da sta vidni zgolj dve njegovi navpični ploskvi, vendar se iz njunih oblik da ugotoviti, da so opazovalčeve oči bistveno nižje od sredine objekta, sicer je zorni kot premajhen ali celo ničten. V slikovni ploskvi D mora biti horizont visoko (lahko je tudi nad zgornjim robom slikovne ploskve); predmet je viden tako, da se poleg zgornje ploskve kvadra vidi vsaj ena njegova navpična ploskev; tako, da se lahko poleg zgornje ploskve vidita dve njegovi navpični ploskvi; ali tako, da sta vidni zgolj dve navpični ploskvi kvadra, vendar je iz njunih oblik jasno, da so opazovalčeve oči bistveno višje od sredine objekta, sicer je zorni kot premajhen ali celo ničten. Primera L in D se vrednotita vsak po 2 točki, skupaj 4 točke. Če kandidat nariše kvadre brez doslednega upoštevanja horizonta ter bežišč oz. očišč in je iz risbe kljub vsemu razvidno, da problematiko rakurzov razume, se naloga vrednoti z največ 1 točko po primeru, skupaj največ z 2 točkama.
- B) Uporabljene spremenljivke so: smer, položaj, oblika in velikost.

Skupaj največ 13 točk

3. VPRAŠANJE

A) Trditve: Velikost v **likovnem prostoru** lahko pomeni ...

1. 3B 5A 8A 11A
2. 1B 2B 3B 4A 5B 6A 7B 8A 9A 10A 11B
3. 2B 3B 5B 7B 8B
4. 1B 4A 5A 7B 11A/B
5. 10A/B
6. 1A 4B 9B
7. 1B 5B 7B
8. 6A

*Pravilen odgovor šteje 1 točko
(skupaj 8 točk)*

B) Odgovorite na vprašanja:

1. Pomembnost oblik – hierarhija velikosti
Barvna vrednost
Masa in teža
Položaj in lega
Osoj
Konstanta velikosti

*Vsaj 1 ustrezen odgovor, 1 točka
(skupaj 9 točk)*

2. V slikovnem primeru 10A deluje siva oblika v desnem spodnjem kotu večje zaradi zmanjšanega formata.
V primeru 10 B pa manjša zaradi povečanja okvirja formata.

(1 točka)

3. Tonska vrednost oblik oziroma večji/manjši simultani kontrast navidez poveča notranji sivi krog v primeru 9A.
Ta pojav imenujemo tudi osoj.

(1 točka)

Skupaj največ 11 točk

4. VPRAŠANJE

1. Za vsak pravilno pobarvan par dobi kandidat po 2 točki, skupaj 4 točke. Če uporabi različni začetni barvi, a doseže ustrezno velik oziroma majhen toplo-hladni barvni kontrast, dobi 3 točke.
2. Za ustrezno pobarvana polja v obeh primerih dobi kandidat 6 točk. Če toplo-hladni kontrast ni dovolj izrazit, dobi 4 ali 5 točk. Za samo en pravi primer (A ali B) dobi 2 točki.
3. Razmerje količinskega kontrasta rdeče in zelene barve je približno enakovredno (npr. 4:5), rumene pa mora biti količinsko bistveno manj od vijolične (npr. 2:7). Če kandidat v ustreznih količinskih razmerjih pobarva polja v obeh primerih, dobi 4 točke, za vsak primer po 2 točki.
– upošteva se smiselno oblikovana, prikazana količinska razmerja barv.

Skupno število točk je 14.

5. VPRAŠANJE

1. Kandidat dobi 2 točki za risbo, če je kompozicija simetrična in torej v formalnem ravnovesju. 1 točko dobi, če je nedosleden pri simetriji, vendar kompozicija še vedno deluje dokaj simetrično. Dodatni 2 točki dobi, če navede, da je za formalno ravnovesje potrebna simetrija, centralna kompozicija, ponavljanje, enakomerna gostota, zrcaljenje ...
2. Kandidat dobi 2 točki za risbo, če je kompozicija asimetrična in vendar v neformalnem ravnovesju. 1 točko dobi, če je kompozicija delno v ravnovesju. Dodatni 2 točki dobi, če smiselno utemelji, kako je dosegel neformalno ravnovesje. Samo eno dodatno točko dobi, če je njegova utemeljitev delno popolna.
3. Kandidat dobi 2 točki za risbo, če kompozicija ni v ravnovesju. 1 točko dobi, če je kompozicija sicer asimetrična, vendar bi ji težko prisodili izrazito neravnovesje. Dodatni 2 točki dobi, če navede, zakaj kompozicija ni v ravnovesju. 1 točko dobi za delno pravilen odgovor.

Skupaj največ 12 točk

Izpitna pola 2

Likovna naloga se vrednoti po naslednjih štirih merilih: ustvarjalnost, uporaba likovnoteoretskega znanja in upoštevanje pogojev naloge, tehnična izvedba, zagovor likovne naloge – izdelka. Likovna naloga – izdelek sestoji iz likovne naloge – izdelka v ožjem smislu (40 točk) in iz kandidatovih pojasnil h kompoziciji naloge (10 točk).

Likovno nalogo – izdelek v ožjem smislu vrednotimo po posameznih merilih, in sicer tako:

1. ustvarjalnost (25 točk)

Merilo ustvarjalnosti je čim bolj ustvarjalni prijem glede naloge znotraj njenih zahtev. Pri tem je treba upoštevati čim bolj zanimivo rešitev kompozicije kot sinteze oblik v celoto. **Pojem oblika je tu mišljen v morfološkem in sintaktičnem smislu in ne zgolj kot likovni element.**

Od 0 do 5 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je neizviren. Prav tako je nezanimivo njihovo medsebojno učinkovanje. Poleg tega rešitev naloge kaže na slabo razumevanje likovnega problema, zastavljenega v nalogi.

Od 6 do 10 točk dobi tisti kandidat, čigar rešitev likovnega problema je pričakovana in je njegov izbor oblik manj izviren. Medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji je povprečno domiselno.

Od 11 do 15 točk dobi kandidat, čigar rešitev je manj pričakovana in bolj izvirna. Njegov izbor oblik je domiselnejši, medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji je izvirnejše.

Od 16 do 20 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji sta izpeljana s smiselno in kreativno uporabo kakšnega od kompozicijskih načel. Kompozicija kaže na višjo stopnjo ustvarjalnosti, zato preseneča.

Od 21 do 25 točk dobi kandidat, čigar rešitev je zelo izvirna in kaže visoko razvit individualni način lotevanja likovnega problema. Kandidatu je uspelo komponirati oblike in barve tako, da nas presenečajo. Z interakcijo oblik in barv mu je uspelo **izredno** prepričljivo izraziti neki mrežni sistem.

2. Upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja (10 točk)

Od 0 do 2 točki dobi kandidat, ki ne upošteva zahtev naloge in ne uporablja likovnoteoretskega znanja.

Od 3 do 4 točke dobi kandidat, ki ne upošteva vseh zahtev naloge in izkazuje skromnejše likovnoteoretsko znanje.

Od 5 do 6 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnem oblikotvornem položaju (likovni nalogi) pokaže zadovoljivo likovnoteoretsko znanje. Iz likovne naloge se da razbrati, da pozna različne lastnosti oblik in njihovih lastnosti ter jih zna izbrati oz. uporabiti dovolj primerno glede na osnovno idejo.

Od 7 do 8 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnem oblikotvornem položaju (likovni nalogi) dokaže višjo raven likovnoteoretskega znanja. Iz likovne naloge se da razbrati, da pozna različne lastnosti oblik in njihovih lastnosti ter jih zna dovolj suvereno izbirati, da bi dosegel čim bolj zanimivo rešitev.

Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnem oblikotvornem položaju (likovni nalogi) dokaže zelo dobro likovnoteoretsko znanje. Iz likovne naloge se da razbrati, da pozna možnosti uporabe različnih oblik in njihovih značilnosti ter jih zna **izjemno** suvereno izbirati oz. vključevati v kompozicijo, da bi dosegel čim bolj zanimivo in ustvarjalno rešitev.

3. Tehnična izvedba (5 točk)

0 točk dobi kandidat za malomaren izdelek.

Od 2 do 3 točke dobi kandidat, ki upošteva likovno tehniko, vendar je opaziti nedoslednosti pri izvedbi.

Od 4 do 5 točk dobi kandidat, ki je dosleden v izvedbi izbrane tehnike. Iz likovne naloge se da razbrati, da se zaveda široke palete možnosti izražanja, ki mu jih daje izbrana likovna tehnika.

4. Zagovor izdelka (10 točk)

Kandidat naj bi v zagovoru znal pojasniti uporabo likovnih izraznih sredstev v svoji kompoziciji, t. j. likovnih elementov, likovnih spremenljivk in kompozicijskih načel. V dani nalogi mora predvsem znati obrazložiti uporabo izbranih oblik svoji nalogi. Kandidat naj bi znal pojasniti razvoj, nastajanje in sintakso oblik v kompoziciji. Zagovor izdelka ne zahteva pojasnjevanja tehnične izvedbe izdelka.

Od 1 do 2 točki dobi kandidat, ki navede le eno ali malo lastnosti oblik, uporabljenih v kompoziciji. Nekatere izmed njih so nebistvene glede na zastavljeni likovni problem.

Od 3 do 4 točke dobi kandidat, ki samo navede bistvene lastnosti oblik.

Od 5 do 6 točk dobi kandidat, ki poleg pomembnih lastnosti oblik, uporabljenih v kompoziciji, našteje in opiše tudi uporabljena kompozicijska načela smiselno in razumljivo.

Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki poleg pomembnih lastnosti oblik na visoki ravni izčrpno, smiselno in razumljivo predstavi in opiše poleg pomembnih lastnosti oblik tudi druga likovna izrazila ter temeljne značilnosti ustvarjene kompozicije.

Predlog

0 točk dobi kandidat, ki ne navede nobenega likovnega elementa ali načela likovnega reda v kompoziciji.

1 do 2 točki dobi kandidat, ki navede le nekaj likovnih elementov in ne opiše, kako jih je uporabil.

Od 3 do 5 točk dobi kandidat, ki navede likovne elemente in vsaj delno omeni njihove lastnosti ali katero od kompozicijskih načel, ki jih je uporabil.

Od 6 do 8 točk dobi kandidat, ki smiselno predstavi večino likovnih elementov in načel likovnega reda v svoji kompoziciji.

Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki dosledno razloži izbor in uporabo likovnih elementov in opiše način njihovega medsebojnega učinkovanja. Pri tem kaže zavestno uporabo likovnih spremenljivk in načel. Izraža se v jeziku likovnoteoretske terminologije, vendar razumljivo in navezujoč se na svoj izdelek.